ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 14.12.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

189

PREDSEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplné znenie zákona z 27. júna 1968 č. 88 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom zo 14. decembra 1972 č. 99 Zb., zákonom z 23. júna 1982 č. 73 Zb., zákonom z 20. júna 1984 č. 57 Zb., zákonom z 13. novembra 1984 č. 109 Zb., zákonom z 23. júna 1987 č. 51 Zb. a zákonom zo 16. júna 1988 č. 103 Zb.

ZÁKON o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
DĺŽKA MATERSKEJ DOVOLENKY

§ 1

(zrušený)

DRUHÁ ČASŤ
PEŇAŽNÉ DÁVKY Z DÔVODOV TEHOTNOSTI, PÔRODU A MATERSTVA

§ 2

(1) Z dôvodu tehotnosti, pôrodu a materstva sa v nemocenskom poistení poskytujú tieto dávky (ďalej len „dávky v materstve"):

a) vyrovnávací príspevok v tehotnosti a materstve,

b) peňažná pomoc v materstve a

c) podpora pri narodení dieťaťa.

(2) Dávky podľa odseku 1 sú peňažnými dávkami nemocenského poistenia.

§ 3
Okruh oprávnených

(1) Dávky v materstve podľa tohto zákona patria

a) pracovníčkam zúčastneným na nemocenskom poistení podľa zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákonov č. 16/1959 Zb. a č. 87/1968 Zb. (ďalej len „zákon o nemocenskom poistení") a predpisov podľa neho vydaných;

b) členkám výrobných družstiev zúčastneným na nemocenskom poistení členov výrobných družstiev.[1])

(2) Kde sa v tomto zákone hovorí o pracovníčke, rozumie sa tým i členka výrobného družstva podľa odseku 1.

(3) Podpora pri narodení dieťaťa patrí aj rodinným príslušníčkam pracovníkov a členov výrobných družstiev, ktorí sú zúčastnení na nemocenskom poistení.[2])

VYROVNÁVACÍ PRÍSPEVOK V TEHOTNOSTI A MATERSTVE

§ 4

(1) Pracovníčke, ktorá vykonávala prácu, ktorá je tehotným ženám zakázaná alebo ktorá podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotnosť, a je preto v tehotnosti dočasne prevedená na inú prácu, pri ktorej dosahuje bez svojho zavinenia nižší zárobok ako na doterajšej práci, patrí vyrovnávací príspevok z prostriedkov nemocenského poistenia.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne o matkách do konca deviateho mesiaca po pôrode.

§ 5

(1) Vyrovnávací príspevok v tehotnosti a materstve (ďalej len „vyrovnávací príspevok") sa poskytuje vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom, ktorý pracovníčka dosahovala po odpočítaní dane zo mzdy pred prevedením na inú prácu, a zárobkom, ktorý dosahuje po odpočítaní dane zo mzdy v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po tomto prevedení. Na pokles zárobku, ktorý pracovníčke vznikol tým, že s ňou bol dojednaný kratší pracovný úväzok, sa neprihliada. Taktiež sa neprihliada na tú časť zárobku pred prevedením na inú prácu, ktorá po odpočítaní dane zo mzdy prevyšuje 750 Kčs v priemere na týždeň; táto hranica sa prepočíta na pracovnú hodinu podľa dĺžky určeného týždenného pracovného času, ktorý platí pre prevádzku, v ktorej je pracovníčka činná.[3])

(2) Vyrovnávací príspevok sa poskytuje za dobu, za ktorú pracovníčka mala po prevedení na inú prácu nárok na mzdu alebo na náhradu mzdy. V tehotnosti sa poskytuje najdlhšie do nástupu materskej dovolenky a po ukončení materskej dovolenky najdlhšie do konca deviateho mesiaca po pôrode.

PEŇAŽNÁ POMOC V MATERSTVE

§ 6
Podmienky nároku

(1) Peňažná pomoc v materstve patrí pracovníčke, ak bola v posledných dvoch rokoch pred pôrodom zúčastnená aspoň 270 dní na nemocenskom poistení (§ 3 ods. 1).

(2) Do doby 270 dní sa započítávajú aj skoršie obdobia, v ktorých pracovníčka v posledných dvoch rokoch pred pôrodom

a) bola zúčastnená na nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách,

b) bola zúčastnená na zabezpečení dôchodcov v chorobe,

c) bola zúčastnená na zabezpečení umelcov, občanov poskytujúcich vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru alebo družstevných roľníkov podľa predpisov o ich

sociálnom zabezpečení alebo na dôchodkovom poistení jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb,

d) poberala po zániku poistenia, prípadne iného zabezpečenia (starostlivosti) nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve,

e) bola po skončení zamestnania, členstva vo výrobnom družstve, školskej dochádzky alebo štúdia vedená v evidencii národného výboru ako uchádzačka o zamestnanie.

(3) Pokiaľ sa doby uvedené v predchádzajúcich odsekoch navzájom časove kryjú, započítajú sa len raz.

(4) Peňažná pomoc v materstve patrí aj žene, ktorá bola v posledných dvoch rokoch pred pôrodom zúčastnená aspoň 270 dní na poistení (starostlivosti, zabezpečení) podľa predchádzajúcich odsekov, ak jej trvá ochranná lehota z jej skoršieho nemocenského poistenia[4]) ešte začiatkom šiesteho týždňa pred očakávaným alebo skutočným dňom pôrodu alebo ak až do začiatku tohto týždňa poberá nemocenské zo skoršieho nemocenského poistenia.

§ 7
Doba poskytovania peňažnej pomoci v materstve

(1) Peňažná pomoc v materstve sa poskytuje namiesto mzdy, prípadne namiesto nemocenského. Poskytuje sa po dobu 28 týždňov materskej dovolenky, a to od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, najskôr však od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom, pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak.

(2) Ak pracovníčka vyčerpá z materskej dovolenky pred pôrodom menej než šesť týždňov, pretože pôrod nastal skôr, ako určil lekár, poskytuje sa peňažná pomoc v materstve až do uplynutia doby ustanovenej v predchádzajúcom odseku alebo v § 10. Ak však pracovníčka vyčerpá z materskej dovolenky pred pôrodom menej než šesť týždňov z iného dôvodu, poskytuje sa jej peňažná pomoc v materstve len do uplynutia 22 týždňov odo dňa pôrodu, a ak ide o pracovníčku uvedenú v § 10, len do uplynutia 31 týždňov odo dňa pôrodu.

(3) Ak sa poskytuje pracovníčke, ktorá má nárok na peňažnú pomoc v materstve, nemocenské až do začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, patrí jej od začiatku tohto týždňa namiesto nemocenského peňažná pomoc v materstve.

(4) V prípadoch uvedených v § 6 ods. 4 sa peňažná pomoc v materstve poskytuje od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu.

Výška peňažnej pomoci v materstve a spôsob jej určenia a poskytovania

§ 8

(1) Peňažná pomoc v materstve sa určuje z priemernej čistej mzdy pracovníčky pripadajúcej na pracovný deň (ďalej len „čistá denná mzda"), najviac však zo sumy 150 Kčs pri päťdennom pracovnom týždni. Táto suma sa úmerne upraví, ak je pracovný čas rozvrhnutý na iný počet pracovných dní v týždni.[5])

(2) Základom pre zistenie čistej dennej mzdy je zárobok, ktorý pracovníčka dosiahla po odpočítaní dane zo mzdy v zamestnaní zakladajúcom jej nemocenské poistenie alebo v súvislosti s týmto zamestnaním pred vznikom nároku na peňažnú pomoc v materstve za obdobie ustanovené vykonávacími predpismi.[6])

(3) Výška peňažnej pomoci v materstve za pracovný deň je 90 % z čistej dennej mzdy pracovníčky.

§ 9

Peňažná pomoc v materstve patrí za pracovné dni.[7]) Pracovným dňom sa kladú na roveň sviatky, za ktoré sa poskytuje náhrada mzdy, alebo za ktoré sa mesačná mzda inak nekráti.

Peňažná pomoc v materstve v niektorých osobitných prípadoch

§ 10

(1) Ak pracovníčka porodila súčasne dve alebo viac detí, poskytuje sa jej peňažná pomoc v materstve aj po vyčerpaní doby určenej v § 7, pokiaľ sa ďalej stará aspoň o dve z novorodených detí, najdlhšie však do dňa, keď uplynie 37 týždňov od začiatku poskytovania tejto dávky.

(2) Pracovníčke, ktorá je nevydatá, ovdovená, rozvedená alebo z iných vážnych dôvodov osamelá, ak nežije s druhom, poskytuje sa peňažná pomoc v materstve, pokiaľ sa stará o novorodené dieťa, aj po vyčerpaní doby určenej v § 7, najdlhšie však do dňa, keď uplynie 37 týždňov od začiatku poskytovania tejto dávky.

§ 11

(1) Peňažná pomoc v materstve patrí aj pracovníčke, ktorá do svojej trvalej starostlivosti nahrádzajúcej materskú starostlivosť prevzala dieťa, ktoré jej bolo zverené rozhodnutím príslušného orgánu, alebo dieťa, ktorého matka zomrela. Podmienky pre nárok na peňažnú pomoc v materstve a spôsob jej určenia sa posudzujú podľa stavu ku dňu prevzatia dieťaťa.

(2) Peňažná pomoc v materstve sa v prípadoch uvedených v predchádzajúcom odseku poskytuje pracovníčke odo dňa prevzatia dieťaťa po dobu, po ktorú sa o dieťa (deti) stará, najdlhšie po dobu

a) 22 týždňov, ak prevzala jedno dieťa,

b) 31 týždňov, ak prevzala dve alebo viac detí a stará sa aspoň o dve z týchto detí, alebo ak ide o pracovníčku uvedenú v § 10 ods. 2,
nie však dlhšie, ako dieťa (najmladšie dieťa) dosiahne osem mesiacov veku.

§ 12

(1) Ak dieťa bolo zo zdravotných dôvodov prevzaté do starostlivosti dojčenského ústavu alebo iného lôžkového zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti a pracovníčka zatiaľ nastúpila do práce, preruší sa týmto nástupom poskytovanie peňažnej pomoci v materstve podľa predchádzajúcich ustanovení. Odo dňa, keď pracovníčka prevzala dieťa z ústavu opäť do svojej starostlivosti a prestala preto pracovať, pokračuje sa v poskytovaní peňažnej pomoci v materstve až do vyčerpania celkového nároku, nie však dlhšie ako do dňa, keď dieťa dovŕši jeden rok. Poskytovanie peňažnej pomoci v materstve možno so súhlasom okresného orgánu správy nemocenského poistenia prerušiť s tými istými účinkami aj vtedy, ak sa pracovníčka nemôže alebo nesmie podľa lekárskeho posudku o dieťa starať pre závažné dlhodobé ochorenie, pre ktoré je práceneschopná, a ak dieťa muselo byť z tohto dôvodu prevzaté do starostlivosti dojčenského ústavu alebo iného lôžkového zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti alebo inej osoby.

(2) Pracovníčke, ktorá sa prestala starať o narodené dieťa a toto dieťa bolo preto zverené do rodinnej alebo ústavnej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, ako aj pracovníčke, ktorej dieťa je v ústavnej starostlivosti z iných dôvodov, než ktoré sú uvedené v predchádzajúcom odseku, nepatrí peňažná pomoc v materstve za dobu, po ktorú sa o dieťa nestará; táto doba sa však započítava do celkovej doby, po ktorú by jej peňažná pomoc v materstve inak patrila.

(4) Ak dieťa zomrelo v dobe, keď pracovníčke patrí peňažná pomoc v materstve, poskytuje sa jej táto pomoc ešte po dobu dvoch týždňov odo dňa úmrtia dieťaťa, nie však dlhšie ako do vyčerpania celkového nároku.

(5) Doba poskytovania peňažnej pomoci v materstve pracovníčke, ktorá dieťa porodila, nemôže byť kratšia ako 14 týždňov a nemôže sa skončiť pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.

§ 12a
Poskytovanie peňažnej pomoci pracovníkovi

(1) Peňažná pomoc podľa tohto zákona sa poskytuje slobodnému, ovdovenému, rozvedenému alebo z iných vážnych dôvodov osamelému pracovníkovi, ktorý nežije s družkou, ak sa stará o dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu alebo o dieťa, ktorého matka zomrela.

(2) Peňažná pomoc patrí tiež pracovníkovi, ktorý sa stará o dieťa, ak sa jeho manželke neposkytuje peňažná pomoc v materstve a sama sa nemôže alebo nesmie podľa lekárskeho posudku o dieťa starať pre závažné dlhodobé ochorenie.

(3) Podmienky pre nárok na peňažnú pomoc a spôsob jej určenia sa u pracovníka uvedeného v odsekoch 1 a 2 posudzujú podľa stavu ku dňu prevzatia dieťaťa. Peňažná pomoc sa poskytuje odo dňa prevzatia dieťaťa po dobu, po ktorú sa pracovník o dieťa stará, najdlhšie po dobu 31 týždňov a v prípade uvedenom v odseku 2 po dobu 22 týždňov, nie však dlhšie, než dieťa dosiahne osem mesiacov veku.

(4) Pre priznanie, výšku a poskytovanie peňažnej pomoci pracovníkovi platia ostatné ustanovenia tohto zákona obdobne.

§ 13
Podpora pri narodení dieťaťa

Ak porodí pracovníčka alebo rodinná príslušníčka pracovníka, patrí jej na každé narodené dieťa podpora vo výške 1000 Kčs.[8]) Podpora patrí manželke alebo družke pracovníka aj vtedy, ak pôrod nastal v dobe 300 dní od úmrtia pracovníka.

TRETIA ČASŤ
PRÍDAVKY NA DETI

Všeobecné ustanovenia

§ 14

Prídavky na deti sú základnou formou spoločenskej starostlivosti o rodiny s nezaopatrenými deťmi; sú určené výlučne na starostlivosť o tieto deti.

§ 15

Prídavky na deti podľa tohto zákona sú dávkou nemocenského poistenia.

§ 16
Okruh oprávnených

(1) Prídavky na deti patria

a) pracovníkom zúčastneným na nemocenskom poistení podľa zákona o nemocenskom poistení a predpisov podľa neho vydaných,

b) členom výrobných družstiev zúčastneným na nemocenskom poistení členov výrobných družstiev.

(2) Kde sa v tomto zákone ďalej hovorí o pracovníkovi, rozumie sa tým i člen výrobného družstva podľa odseku 1.

§ 17
Podmienky nároku

(1) Prídavky na deti patria pracovníkovi, ak

a) má nezaopatrené deti, u ktorých sú splnené ustanovené podmienky (§ 18, 19 a 20),

b) má vo svojom zamestnaní predpísaný pracovný úväzok (§ 21) a

c) odpracoval v kalendárnom mesiaci ustanovenú dobu (§ 22 a 23).

(2) Pracovníkovi povolanému do služby v ozbrojených silách, s výnimkou služby z povolania, patria na nezaopatrené deti prídavky, ak jeho zamestnanie trvalo v čase nástupu služby alebo v čase, keď bol povolaný na výkon služby, alebo ak v čase, keď bol povolaný na výkon služby, mal zachované nároky z nemocenského poistenia.

(3) Prídavky na deti patria pracovníkovi aj po zániku jeho nemocenského poistenia, pokiaľ sa poskytuje z dôvodu tohto poistenia ešte nemocenské alebo peňažná pomoc v materstve; predpokladom je, že mal v skončenom zamestnaní alebo členstve vo výrobnom družstve predpísaný pracovný úväzok.

Nezaopatrené deti

§ 18

(1) Za nezaopatrené sa považuje vlastné i osvojené dieťa pracovníka alebo jeho manžela až do skončenia povinnej školskej dochádzky.

(2) Po skončení povinnej školskej dochádzky sa dieťa považuje za nezaopatrené, najdlhšie však do dovŕšenia 26 rokov, ak

a) sa sústavne pripravuje na budúce povolanie štúdiom alebo predpísaným výcvikom alebo

b) sa nemôže pripravovať na budúce povolanie alebo byť zamestnané pre chorobu alebo

c) pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na budúce povolanie alebo je schopné sa naň pripravovať len za mimoriadnych podmienok alebo

d) pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav je neschopné vykonávať sústavné zamestnanie alebo by vykonávanie takého zamestnania vážne zhoršilo jeho zdravotný stav.

(3) Za nezaopatrené dieťa sa uznáva aj vnuk alebo súrodenec pracovníka alebo jeho manžela, ak je v priamom zaopatrení pracovníka, nemožno na neho priznať prídavky alebo výchovné z iného dôvodu a inak sú u neho splnené podmienky požadované u vlastných detí.

§ 19

Prídavky podľa tohto zákona nepatria na dieťa, na ktoré patrí výchovné k dôchodku alebo ktorému sa poskytuje invalidný dôchodok.

§ 20

(1) Prídavky sa poskytujú, pokiaľ nezaopatrené dieťa žije v Československej socialistickej republike.

(2) Na nezaopatrené dieťa, ktoré sa zdržiava v zahraničí, sa prídavky poskytujú len vtedy,

a) ak ide o prechodný pobyt dieťaťa mimo územia Československej socialistickej republiky z dôvodu liečenia, rekreácie alebo štúdia,

b) ak dieťa sprevádza svojho rodiča, ktorý je vyslaný na dočasný výkon pracovnej činnosti pre československú organizáciu v zahraničí, alebo

c) ak je poskytovanie prídavkov na deti dojednané medzištátnym dohovorom.

Pracovný úväzok a odpracovaná doba

§ 21

(1) Pre priznanie prídavkov na deti sa vyžaduje, aby pracovník mal vo svojom zamestnaní pracovný úväzok zodpovedajúci určenému týždennému pracovnému času, ktorý je v súlade s pracovnoprávnymi predpismi v organizácii všeobecne zavedený pre prevádzku, v ktorej je činný.

(2) Ak ide o pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo o pracovníčku, ktorá sa stará aspoň o jedno nezaopatrené dieťa a má z tohto dôvodu kratší pracovný úväzok, vyžaduje sa pre priznanie prídavkov na deti pracovný úväzok zodpovedajúci najmenej polovici pracovného času uvedeného v odseku 1.

(3) Ustanovenia predchádzajúceho odseku platia aj pre slobodného, ovdoveného, rozvedeného alebo z iných vážnych dôvodov osamelého pracovníka, ktorý nežije s družkou a stará sa aspoň o jedno nezaopatrené dieťa.

(4) Ak ide o slobodného, ovdoveného, rozvedeného alebo z iných vážnych dôvodov osamelého pracovníka (pracovníčku), ktorý nežije s družkou (druhom), je požívateľom čiastočného invalidného dôchodku a stará sa aspoň o jedno nezaopatrené dieťa, považuje sa podmienka pracovného úväzku za splnenú, ak dosiahne hrubý zárobok v kalendárnom mesiaci najmenej 400 Kčs. Ustanovenie § 23 tretej vety platí obdobne.

§ 22

(1) Pre priznanie prídavkov na deti za jednotlivý kalendárny mesiac sa vyžaduje, aby pracovník v tomto mesiaci odpracoval všetky pracovné dni (smeny), ktoré pre neho vyplývajú z určeného rozvrhnutia pracovného času.

(2) Odpracovanej dobe sa kladie na roveň

a) doba dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz, karantény, materskej dovolenky, ďalšej materskej dovolenky a doba neprítomnosti v práci z dôvodu starostlivosti o dieťa vo veku do 10 rokov alebo ošetrovania chorého člena rodiny,

b) doba, za ktorú sa poskytuje náhrada mzdy, prípadne mzda, ako aj doba, za ktorú pri dôležitých osobných prekážkach v práci náhrada mzdy nepatrí len preto, že pracovník nespĺňa požadovanú podmienku doby zamestnania,

c) doba výkonu verejných funkcií, občianskych povinností a iných úkonov vo všeobecnom záujme, služby v ozbrojených silách vrátane potrebného pracovného voľna poskytovaného v súvislosti s touto službou,

d) doba, po ktorú pracovník preukázateľne nemohol pracovať pre nepriaznivé poveternostné vplyvy, prípadne pre prekážku na strane organizácie,

e) doba pracovného voľna poskytovaného podľa predpisov o štúdiu popri zamestnaní alebo podľa predpisov o externej ašpirantúre,

f) doba náhradného voľna za prácu nadčas alebo vo sviatok,

g) doba kúpeľnej starostlivosti,

h) doba pracovného voľna ospravedlneného organizáciou z iného dôvodu.

§ 23

U domáckych pracovníkov, pri iných skupinách pracovníkov, ktorým organizácia neurčí čas výkonu práce, a u pracovníkov činných na základe dohody o pracovnej činnosti sa považujú podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby za splnené v kalendárnych mesiacoch, v ktorých takýto pracovník dosiahol hrubý zárobok najmenej 700 Kčs. Ak ide o pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou, o pracovníka uvedeného v § 21 ods. 3 alebo o pracovníčku, ktorá sa stará aspoň o jedno nezaopatrené dieťa, vyžaduje sa, aby hrubý zárobok v kalendárnom mesiaci bol najmenej 400 Kčs. Sumy 700 Kčs, prípadne 400 Kčs sa úmerne znížia v kalendárnom mesiaci, v ktorom pracovník nemohol vykonávať prácu z vážnych dôvodov; za vážny dôvod sa považuje uznaná dočasná pracovná neschopnosť pre chorobu alebo úraz, karanténa, platená materská dovolenka, kúpeľná starostlivosť, výkon verejnej funkcie, občianskych povinností a iných úkonov vo všeobecnom záujme a služba v ozbrojených silách.

§ 24
Výška prídavkov na deti

(1) Prídavky na deti mesačne sú

na jedno dieťa	90 Kčs
na dve deti	430 Kčs
na tri deti	880 Kčs
na štyri deti	1280 Kčs

a zvyšujú sa na každé ďalšie dieťa o 240 Kčs mesačne.[9])

(2) Ak ide o nezaopatrené dieťa staršie ako jeden rok, ktoré je podľa rozhodnutia orgánov sociálneho zabezpečenia dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť, poskytuje sa k prídavkom na deti príplatok vo výške

a) 500 Kčs mesačne alebo

b) 700 Kčs mesačne, ak ide o dieťa, ktoré vyžaduje mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú. Podmienkou je, že dieťa nie je umiestnené v zariadení s týždenným alebo celoročným pobytom pre také deti, a ak ide o príplatok podľa ustanovenia písmena b), ani v zariadení s dennou dochádzkou. Príplatok podľa ustanovenia písmena a) patrí, ak dieťa nespĺňa podmienky pre príplatok podľa ustanovenia písmena b) len preto, že je umiestnené v zariadení s dennou dochádzkou.

Spoločné ustanovenia o prídavkoch na deti

§ 25

(1) Prídavky na deti sa poskytujú za celé kalendárne mesiace, v ktorých boli splnené predpísané podmienky.

(2) Prídavky sa poskytnú za celý kalendárny mesiac aj vtedy, ak mal pracovník nezaopatrené dieťa len po časť mesiaca.

§ 26

(1) Prídavky na to isté dieťa patria len raz, a to aj vtedy, ak podmienky sú splnené u viacerých pracovníkov. V tom prípade poskytnú sa prídavky z nemocenského poistenia pracovníka, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení. Ak je aj táto podmienka splnená u niekoľkých pracovníkov a ak sa nedohodnú o tom, komu z nich sa majú prídavky poskytovať, patria prednostne matke.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj pri súbehu prídavkov na deti podľa tohto zákona a prídavkov na deti z iných sústav zabezpečenia.

§ 27

(1) Prídavky na deti sa vyplácajú tomu, komu boli z nemocenského poistenia priznané. Ak však má dieťa v priamom zaopatrení iný občan, vyplácajú sa jemu.

(2) Prídavky na dieťa, ktoré je v plnom priamom zaopatrení ústavu (zariadenia) pre starostlivosť o deti alebo o mládež z iných dôvodov ako z dôvodov liečenia, prípadne z dôvodu plnenia povinnej školskej dochádzky alebo prípravy na budúce povolanie, vyplácajú sa tomuto ústavu. Čiastočná úhrada nákladov na zaopatrenie dieťaťa v ústave sa povinným osobám určí s prihliadnutím na to, do akej miery sa potreby dieťaťa uhrádzajú prídavkami vyplácanými ústavu.

(3) Každý príjemca prídavkov na deti je povinný zabezpečiť, aby sa používali výlučne v prospech a v záujme detí, pre ktoré sú určené.

§ 28

(1) Ak sa majú prídavky na viac detí toho istého oprávneného vyplácať rôznym príjemcom, rozdelí sa celková suma pripadajúca na všetky deti rovnakou pomernou časťou na každé dieťa; pritom sa halierové sumy zaokrúhľujú na celé koruny smerom hore.

(2) Prídavky na deti sa vyplácajú pozadu po uplynutí kalendárneho mesiaca.

§ 29

(1) Ak pracovník zomrie, poskytnú sa prídavky na deti, ktoré patrili z jeho nemocenského poistenia a neboli do dňa jeho smrti vyplatené, tomu, kto má v priamom zaopatrení deti, na ktoré patrili; tieto prídavky nie sú predmetom dedičstva.

(2) Nárok na prídavky na deti ani pohľadávky z nich nemožno platne postúpiť; prídavky na deti nemožno tiež postihnúť výkonom rozhodnutí nariadených súdom alebo správnym orgánom.

§ 30

Pri určovaní výživného na dieťa prihliada súd aj na to, do akej miery sa potreby dieťaťa uhrádzajú prídavkami na deti, ktoré sa na ne poskytujú; do určeného výživného sa prídavky na deti nezapočítavajú.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ÚPRAVY PRE NIEKTORÉ ĎALŠIE SKUPINY OPRÁVNENÝCH

§ 31

(zrušený)

§ 32

(1) Dávky v materstve s výnimkou vyrovnávacieho príspevku a prídavky na deti patria aj občanom, ktorí sú po skončení zamestnania, členstva vo výrobnom družstve, školskej dochádzky alebo štúdia v evidencii národného výboru ako uchádzači o zamestnanie.

(2) Doba, po ktorú občan uvedený v odseku 1 je v evidencii národného výboru ako uchádzač o zamestnanie, kladie sa na roveň dobe, v ktorej sú splnené podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby (§ 21 a 22).

(3) Dávky podľa predchádzajúcich odsekov poskytuje orgán príslušný na poskytovanie podpôr pred nástupom do práce a na uľahčenie takéhoto nástupu z prostriedkov určených pre poskytovanie týchto podpôr.

(4) Podrobnosti upraví Ministerstvo práce a sociálnych vecí.[10])

§ 33

(1) Ustanovenia tohto zákona o dávkach v materstve obdobne platia pre vojačky z povolania a príslušníčky Zboru národnej bezpečnosti zabezpečené nemocenskou starostlivosťou v ozbrojených silách.[11])

(2) Pre výchovné poskytované príslušníkom ozbrojených síl a Zboru národnej bezpečnosti podľa predpisov o ich materiálnom zabezpečení[12]) na nezaopatrené deti obdobne platia ustanovenia tohto zákona o prídavkoch na deti. Toto výchovné sa vo vzťahu k prídavkom na deti posudzuje rovnako ako prídavky na deti poskytované pracovníkom.

(3) Podrobnosti o dávkach uvedených v predchádzajúcich odsekoch a potrebné odchýlky pre rozhodovanie o nich a o spôsobe ich určenia a výplate upraví minister národnej obrany a minister vnútra; upravia aj poskytovanie dávok v materstve pre vojačky, ktoré nie sú vojačkami z povolania, a pre žiačky vojenských škôl.

(4) Ustanovenia § 12a tohto zákona platia obdobne pre vojakov z povolania a príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti zabezpečených nemocenskou starostlivosťou v ozbrojených silách; ustanovenie predchádzajúceho odseku platí aj tu.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 34

(1) Kde sa v iných predpisoch platných pre pracovníkov hovorí o vyrovnávacom príspevku, peňažnej pomoci v materstve, podpore pri narodení dieťaťa alebo o prídavkoch na deti, rozumejú sa tým rovnomenné dávky podľa tohto zákona.

(2) Pokiaľ z tohto zákona nevyplýva niečo iné, platia pre dávky v materstve a prídavky na deti podľa tohto zákona ustanovenia zákona o nemocenskom poistení a predpisov podľa neho vydaných.

§ 35

Vláda[13]) môže v súlade s dlhodobým programom spoločenskej starostlivosti o rodiny s nezaopatrenými deťmi

a) zvyšovať sumu podpory pri narodení dieťaťa uvedenú v § 13, najmä ak je to odôvodnené vývojom cien potrieb pre novorodené deti,

b) zvyšovať sadzby prídavkov na deti, prípadne príplatok k nim (§ 24) a priznávať k nim jednorazovú výpomoc.

§ 35a

Vláda Československej socialistickej republiky môže nariadením zvýšiť pre niektoré skupiny pracovníčok

a) najvyššiu sumu priemerného čistého zárobku, z ktorého sa vychádza pri určení vyrovnávacieho príspevku v tehotnosti a materstve (§ 5 ods. 1),

b) najvyššiu sumu čistej dennej mzdy, z ktorej sa určí peňažná pomoc v materstve.

§ 36

(1) Ústredná rada odborov vydáva vykonávacie predpisy, v ktorých ustanoví bližšie podrobnosti o vyrovnávacom príspevku v tehotnosti a materstve, najmä o tom, ako sa zisťuje a vypočítava zárobok, podľa ktorého sa vyrovnávací príspevok určí.[14])

(2) Ústredná rada odborov vydáva vykonávacie predpisy, v ktorých ustanoví bližšie podrobnosti o prídavkoch na deti; v týchto vykonávacích predpisoch môže tiež ustanoviť, ktoré ďalšie deti sa považujú za nezaopatrené, čo sa rozumie sústavnou prípravou na budúce povolanie, v ktorých ďalších prípadoch sa poskytujú prídavky na deti zdržiavajúce sa v zahraničí a ktoré ďalšie doby sa kladú na roveň odpracovanej dobe.

§ 37

(1) Podľa tohto zákona sa od 1. júla 1968 posudzuje aj nárok na vyrovnávací príspevok a na peňažnú pomoc v materstve u pracovníčky, ktorej 30. júna 1968 patrila niektorá z týchto dávok podľa doterajších predpisov. Do celkovej ustanovenej doby poskytovania peňažnej pomoci v materstve sa tejto pracovníčke započíta aj doba, po ktorú sa jej poskytovala pred 1. júlom 1968.

(2) Ak má pracovníčka 30. júna 1968 už vyčerpanú celú materskú dovolenku podľa doterajších predpisov, patrí jej od 1. júla 1968 peňažná pomoc v materstve podľa tohto zákona, len ak ide o prípad uvedený v § 10 ods. 2 a ak neuplynula do 30. júna 1968 už doba, do ktorej možno podľa tohto zákona túto pomoc poskytnúť.

§ 38

Prídavky na deti podľa tohto zákona sa poskytnú prvý raz za mesiac júl 1968. Za predchádzajúce mesiace sa poskytujú podľa doterajších predpisov, aj keď sa o nich rozhoduje po 30. júni 1968. Ústredná rada odborov upraví po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi bližšie podrobnosti; pritom môže najmä ustanoviť čas, do ktorého sa budú poskytovať prídavky na deti, na ktoré od 1. júla 1968 patrí výchovné k dôchodkom, ako preddavok na toto výchovné, a ako sa navzájom vyrovnajú pritom vzniknuté preplatky alebo nedoplatky.

§ 39

(zrušený)

§ 40

Zrušujú sa:

1. ustanovenia § 28 a § 30 až 39 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb.;
2. zákon č. 58/1964 Zb. o zvýšení starostlivosti o tehotné ženy a matky.

§ 41

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1968.

Zákon č. 99/1972 Zb. o zvýšení prídavkov na deti a výchovného nadobudol účinnosť 1. januárom 1973, zákon č. 73/1982 Zb. o zmenách zákona o sociálnom zabezpečení a predpisov o nemocenskom poistení nadobudol účinnosť 1. júlom 1982, zákon č. 57/1984 Zb. o niektorých zmenách v nemocenskom zabezpečení pracujúcich nadobudol účinnosť 1. septembrom 1984, zákon č. 109/1984 Zb. o zmenách v nemocenskom zabezpečení nadobudol účinnosť 1. januárom 1985, zákon č. 51/1987 Zb. o zmenách v nemocenskom zabezpečení nadobudol účinnosť 1. júlom 1987 a zákon č. 103/1988 Zb. o zmenách v nemocenskom zabezpečení nadobudol účinnosť 1. októbrom 1988.

Indra v. r.

1) § 63a zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 87/1968 Zb.

2) § 41 zákona č. 54/1956 Zb.

3) Suma 750 Kčs zodpovedá najvyššej hranici čistej dennej mzdy pre určenie nemocenského (§ 17 zákona č. 54/1956 Zb.). Pri 42,5 hodinovom týždennom pracovnom čase je najvyššia hranica čistého zárobku pred prevedením na inú prácu 17,60 Kčs na pracovnú hodinu; táto suma sa pri skrátení pracovného času (§ 83 ods. 3 Zákonníka práce) úmerne zvyšuje.

4) § 42 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb.
§ 71 až 74 vyhlášky č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení v znení vyhlášky č. 79/1982 Zb.

5) § 85 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 153/1969 Zb. a zákona č. 20/1975 Zb.

6) § 44 vyhlášky č. 143/1965 Zb. v znení vyhlášky č. 95/1968 Zb. a č. 113/1975 Zb.

7) § 23 vyhlášky č. 143/1965 Zb. v znení vyhlášky č. 79/1982 Zb.

8) Nariadením vlády ČSSR č. 98/1971 Zb. o zvýšení podpory pri narodení dieťaťa bola podpora pri narodení dieťaťa zvýšená s účinnosťou od 1. októbra 1971 na 2000 Kčs na každé narodené dieťa.

9) Podľa nariadenia vlády ČSSR č. 112/1984 Zb. o zvýšení niektorých sociálnych dávok na deti sú prídavky na deti mesačne s účinnosťou od 1. januára 1985:
na jedno dieťa 200 Kčs
na dve deti 650 Kčs
na tri deti 1210 Kčs
na štyri deti 1720 Kčs
a zvyšujú sa na každé ďalšie dieťa o 350 Kčs mesačne.

10) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí podľa čl. 22 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o československej federácii a § 44 písm. a) zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev.

11) Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.

12) Zákon č. 88/1952 Zb. o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl v znení neskorších predpisov.

13) Vláda Československej socialistickej republiky podľa čl. 144 ods. 2 a čl. 22 ústavného zákona č. 143/1968 Zb.

14) § 47 až 55 vyhlášky č. 143/1965 Zb. v znení vyhlášky č. 113/1975 Zb. a vyhlášky č. 79/1982 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.